

Suomen kaatuneiden vapaussankarien muistolle

Haluaisin muutamilla lauseilla kunnioittaa niitä kaatuneita sankareita, jotka uhrasivat henkensä Suomen kaupungeissa ja sydänmailla köyhälistön suuren asiah hyväksi.

Olin Suomesta lähtiessäni melkein vielä lapsi-ikässä, joten ehdin olla mukana ainoastaan muutamia hetkiä, kun kokoontuimme neuvottelemaan asioiden kulkua. Hupaisia ja opettavaisia olivat ne hetket, joita siellä vietettiin, vaikka toisinaan kokoontumistakin vihamiesten taholta rajotettiin. Kuitenkin siitä huolimatta iloinen ja hilpeä oli se mieliala joka yleensä toverien keskuudessa aina vallitsi. Työväenyhdistyksen talo oli yhteinen kokoontumispaikka. Komea eikä upea se ei ollut, olihan vain vaatimaton, yhteisillä työläisten varoilla rakennettu koti, vaan olihan se kuitenkin tarkotustaan vastaava. Turhaa työtä näissä majoissa ei tehty, sen osottavat ne monet luottamustoimet, joissa työläiset olivat edustettuina hallituksessa Venäjän vallankumouksen jälkeen, jolloin koko hallitus joutui työläisten käsiin. Se oli porvareille kylliksi osottamaan sitä lujaa yksimielisyyttä mikä työläisten keskuudessa vallitsi. Porvaristo oivalsi, että valta heidän käsistään alkaa tulla lähtöä, jota he vuosisatoja ovat pitäneet, ja se orjalama, jonka piiskureina he ovat olleet, alkaa nousta ja katkasta kahleensa. Mikään muu keino ei enää auttanut, kuin hyökätä aseellisella voimalla tämän oikeutta vaativan raatajaluokan pyrkimyksiä vastaan, jonka hyökkäyksen he tekivätkin, niin kylmäverisesti, että mailmanhistorian traagillisimmatkaan murhenäytelmät eivät vedä vertoja tälle Suomen verihurttien toimeenpanemalle työläisten teurastukselle.

Noiden kaatuneiden toverien muisto, jotka joutuivat tuon onnettoman kohtalon alaisiksi, ei tule ikinä mielestäni häipymään. Tiedän, että se kuolema jonka he kuolivat, oli marttyyrikuolema ja tiedän, että se oikeus jonka puolesta he taistelivat, oli tosi-oikeutta eikä mitään itsekästä omanvoiton pyyntiä, sillä olihan kysymyksessä koko pienen työväestävän kansan kohtalo. Kuinka monta orpoa ja leskeä tälläkin hetkellä muistelee ja vuodattaa katkeria kyynelitä asken vielä iloisen ja reippaana, vaan juuri sortuneen rakkaampansa haudalla. On mahdoton kuvailla kuinka kaameita olivat ne tapaukset joita nyt maan mustissa uumenissa lepäävät taistelutoverit saivat kokea ja kärsiä. Ne jälle jääneet työläistoverit, jotka istuvat pimeissä vankiluoissa verihurttien ympäröimänä, tietävät parhaiten kaatuneiden toveriensa kärsimykset. Kuolemaa eivät hekään halveksi, sillä he tietävät että kuolema on tervetullempi kuin ikuinen orjuus.

Kaikkia näitä hävittäviä tosiasioita miettiessä mieli mustenee ja äärimmäinen viha ja halveksimisen tunne noita koiria kohtaan saa oikeutta rakastavain ihmisten paremmat tunteet riehumaan. Tämä heidän voittonsa, joksi he sitä nimittävät, sittenkin oli heille näennäinen ja hetkellinen, sillä kerran vielä se päivä koittaa, jolloin nämä nyt vankilain muihin sisällä istuvat raa-

Nuorten Osasto

BARRIKADEILLA.

Nyt nousevat voimat syvyyden
Ajan aalloista kuohujen.
Valo koittaa, päivä voittaa
Tien pilkottaa voittohon.

Vihan liekki povessa raatajan
Lehmahtaa. — Eespäin, siskot, veikot
Kaut' kyynelmeren, hurmevirtain
Käy tlemme yll barrikaadien.

On tullut hetki jolloin lyömme
Alas sortajat ja riistäjät!
Eespäin, urhot! Emme väisty
Vaik' kuolo kruunaa joukkoamme!

Joukot uudet maasta nousee
Ja uusiin voimin rynnistää.
Kaatuneitten sankarjoukko
Yll käy tlemme vapauten.

Esteet murtuu, kahleet särkyä,
Tuhatuotten uskot murtuu.
Kansain vapaus, onni koittaa —
Ruusut sankarhaudat peittä.

A. Riho.

FORT BRAGG, CAL.

TÄÄNÄ on ollut pakkausta jo melkein kuukauden ajan, vaan nyt alkoi vähän satamaankin. "Flussakin" on taas alkanut kiertelemään; nyt se on niissä paikoissa, missä se ei ensin ollut. On ilmaantunut useita tapauksia ja useita perheitä on karanteenissa. Matti Järvi, ent. Toveriklubin taloudenhoitaja ei ole päässyt muuttamaan pois klubin huoneista kun on ollut karanteenissa. Häntä sakotettiin kymmenen dollaria kun lähti kaupungille vaikka olikin karanteenissa.

Nuorisoliitolla piti olla kokous jouluk. 29 p. 1918, jossa piti olla virkallisin vaalit, mutta kun ehdokkaat olivat sairaita, ei voitu pitää kokousta. Tammik. 5 p. 1919 piti taas olla kokous, mutta ehdokkaat olivat vieläkin sairaita, joten kokous lykättiin tammik. 19 p.

Me muutimme viime vuoden lopulla tönne Pudding Creekin taakse Mrs. Mattsonin entiselle paikalle. Me vaihdoinme farmin hänen kanssaan.

Pudding Creekin toverit yllättivät meidät tulemalla viettämään hauskan illan kanssamme uuteen kotilomme tilon muistoksi pari päivää tänne tulomme jälkeen, tuoden kaikki syömiset ja juomiset tullessaan, josta heille toverilliset kiitokset.

Toveruudella. — Vilho H. Jylhä.

tajat nousevat uudelleen tätä sortoa ja vääryyttä vastaan. Eivätkä he nouse enää ainoastaan pienenä kotimaisena ryhmänä, vaan koko maailman proletaariatien mahtavana joukkona, jota vastustamaan kaikki pimeyden voimat ovat tehotomia. Silloin saavat kunnian nekin jotka nyt ennenäikaiseen hautaan sortuvat suuren aatteen puolesta mikä oli heille kallein. Heidän nimensä tulee pysymään ikuisesti historian lehdillä ja heidän elämäntyönsä tulevat sukupolvet kunnialla muistelemaan. Ja niitä hautoja joiden pohjilla lepäävät vainajat uinuvat viimeistä untansa, koristetaan kukilla ja seppeleillä, ei ainoastaan omaisten ja läheisimpään ystävän taholta, vaan koko maailman työläistoverien yhteisin mielenilmauksin sankareille, jotka urhoollisesti taistelivat oikeuden puolesta. — K. Numminen.

Tupakkaladon salaisuudet

Kirj. August Strindberg.

Oli kerran nuori tyttö opperassa. Hän oli niin kaunis, että ihmiset kadulla kääntyivät häntä katsomaan, ja hän lauloi niinkuin eivät monetkaan voi laulaa. Sitten tuli kapellimestari, säveltäjä tarjoten hänelle kuningaskuntansa sekä sydämensä. Kuningaskunnan hän otti omakseen, mutta sydäimestä ei hän huolinut.

Nyt oli hän suuri, niin suuri, ettei maassa vertaista! Ja hän ajoi Viktoriavaunuissa katua pitkin ja työkytti päätään omalle valokuvalleen, joka oli asetettu kaikkiin kirjakauppojen puodinikkunoihin.

Hän suureni suurenemistaan ja hänen kuvansa joutui kirjokortteihin, saippuoihin ja sikarilaatikoihin. Lopulta riippui hänen valokuvansa teatterin lämpioässä kuolleiden kuolemattomien keskellä; ja silloin hän suoraan sanoen oikein pöyhystyi.

Eräänä päivänä seisoi hän laiturilla meren rannalla, missä hyökyaalto kulki korkeana ja virta oli väkevä. Kapellimestari seisoi tietysti vieressä ja monta muuta herraa myöskin. Kaunotar leikki ruusullaan; ja sen tahtoivat kaikki herrat saada omakseen; mutta vain sen anastaja sai.

Ja niin hän heitti ruusun kaulas lanteille. Nuoret herrat katsoivat kauan kukkaa, mutta kapellimestari hyppäsi mereen, uti niinkuin lokki laineilla ja piteli pian kukkaa huultensa välissä.

Silloin kajahti laiturilta kätentaputus; ja hän, joka uisken-teli meressä näki naisen silmistä, että tämä rakasti häntä. Mutta kun hänen piti kääntyä rantaan, ei hän päässyt paikaltaan. Meressä kulki virta salapyörteineen, mutta sitä ei laiturilla seisova nainen ymmärtänyt vaan luuli hänen kujeilevan, ja siksi nainen nauroi. Mutta meressä kuoleman vaaran tunteva mies käsitti väärin hänen naurunsa; ja hän tunsi pistoksen sydämensään, ja niin oli hänen rakkautensa lopussa.

Kuitenkin pääsi hän maihin kädet verissä, jotka hän oli rikkin repinyt laituria vastaan.

— Sinä saat minun käteni, vastasi kaunotar.

— En sitä tahdo, vastasi kapellimestari, käänsi selkensä ja meni tiehensä.

Tämä oli majesteettirikos kaunonetta vastaan ja sentähden täytyi hänen kuolla.

Kuinka kapellimestari menetti paikkansa, siitä tietävät parhaiten teatteri-ihmiset, jotka ymmärtävät sellaisia asioita. Mies piti lujasti puoliaan, ja tarvittiin kaksi vuotta ennenkuin saatiin hänet alaspudistetuksi.

Mutta alas hän putosi; ja kun kaunotar oli raivannut hyväntehtäjänsä tieltään, riemuitsi hän, ja pöyhystyi yhä enemmän niin, että se päälle päätteeksi alkoi näkyä. Ja yleisö huomasi, että sydän ihomaalin alla oli ilkeä; siksi yleisöä ei enään liikuttanut hänen laulunsa eikä se uskonut hänen kyyneliinsä ja hymyilyhinsä.

Hän huomasi sen ja katkeroitui. Hän hallitsi vielä teatteria;

tukahutti kaikki, jotka tahtoivat kohota ja antoi ne rusikoida pahanpäiväisesti sanomalehdissä. Hän menetti suosion, mutta valta merkitsi hänelle enemmän. Koska hän nyt oli rikas, mahtava ja tyytyväinen, viihtyi hän hyvin elämässä, eivätkä hyvinvihtyivät ihmiset ainakaan laihdu, pikemmin he lihovat, ja hän alkoi todellakin tulla lihavamaksi. Se alkoi niin hiljalleen ja varovasti, ettei hän sitä huomannut ennenkuin se jo oli myöhäistä. Pam! Luisuminen käy nopeasti, ja tämä matka meni huimaavaa vauhtia alaspäin. Eikä auttanut kidutuskaan, johonka hän alistui. Hänen täytyi nähdä nälkää vaikka hänellä oli herkullisin pöytä koko kaupungissa ja kuta enemmän hän näki nälkää, sitä enemmän hän vain lihostui.

Vuoden kuluttua oli hän lopettanut leikkensä ja hänen palkkansa alennettiin. Kahden vuoden kuluttua oli hän puoleksi unohtettu ja nuoremmat olivat anastaneet hänen paikkansa. Kolmannella vuodella sai hän eron palveluksestaan; ja silloin vuokrasi hän itselleen ullakkohuoneen.

— Synnä siihen oli luonnon lihavuus, sanoi ohjaaja kuiskaajalle.

— Eihän siihen ollut synnä lihavuus vaan pöyhkeys! sanoi kuiskaaja.

Nyt istui hän ullakkohuoneessa ja katseli alas suurta istutusmaata. Siellä oli myös iso tupakkalato ja hän piti siitä, sillä siinä ei ollut ikkunoita, joista ihmiset olisivat voineet häntä kurkistella. Ja kattotiilien alla asusti siellä varpusia, mutta sinne ei ehdettu tupakkaa, sillä sitä ei siellä viljelty.

Niin istui hän koko suven ja katseli latoaan ihmetellen, mitä varten se oli olemassa, sillä ovet olivat isolla etelukolla suljettu, eikä kukaan näkynyt siellä käyvän. Hän avasti sen kätkevän salaisuuksia, pian hän sai nähdä, minkälaisia nämä salaisuudet olivat.

Entisestä kuuluisuudesta oli jällellä vain pari kortta, joista hän piti kiinni ja joista hän ei; nämä olivat hänen loisto-osansa Carmen ja Aida, jotka osat seuraajattarien puutteessa vielä olivat täyttämättä; ja yleisön muistissa eli vielä hänen esityksensä, joka oli ollut erinomaisen. No niin, tulj syksy; lyhdyt syytettiin taas, ja teatteri piti avattaman.

Laulajatar istui ikkunansa ääressä katsellen allaan olevaa latoa, joka hiljattain oli maalattu punaseksi ja varustettu tiilikatolla.

Silloin saapasti mies perunamaahan, ja hänellä oli iso ruosteinen avain. Hän avasi ladon ja astui sisään.

Sitten tuli vielä kaksi miestä, jotka hän oli tunteinaan; ja nekin katosivat latoon.

Tämä alkoi tulla mielenkiintoiseksi.

Jonkun hetken kuluttua astuivat nämä kolme miestä ladosta kantaan jotain suurta kummallista, mikä näytti sängynpohjalta tai väliseinämältä.

Portin ulkopuolella käänsivät miehet seinää ja asettivat ne kallelleen vasten ladonseinää; ja nyt näkyi kaakeliuuni, mutta se oli maalattu, huonosti maalattu. Sitten näkyi jonkun maalaistalon ovi, eikä metsästäjän majan ovi. Sitten tuli metsä, ikkuna ja kirjasto.

(jatkoa kuudennella sivulla)